

Ich cena je omnoho nižšia, než minister predpokladal. A má ešte klesnúť.

Hrozí nová diera v rozpočte. Pre emisie

 Páči sa mi to Odoslať Sign Up a uvidíte, čo sa páči priateľom.

Súvisiace články »

[Pre kauzu emisie stále nikto nepyká. Polícia uviazla](#)

Emisné povolenky sú príliš lacné a štát na nich zrejme zarobi menej, než predpokladal. Včera sa cena povoleniek za jednu tonu emisií pohybovala na úrovni štyroch eur, odhad ministerstva je pritom až 7,5 eur na tonu. Ak by cena povoleniek nestúpla, štátnemu rozpočtu hrozí výpadok až 50 miliónov eur. „Na základe súčasného vývoja cien emisií je predpoklad, že konečný výnos môže byť nižší ako očakávaný,“ povedal hovorca rezortu životného prostredia Maroš Stano. Na ministerstve financií sú zatiaľ pokojní. Podľa nich je predčasné zaoberať sa výpadkom, pretože je ešte len január.

Časovaná bomba

Odborníci však už teraz očakávajú, že financmajster Peter Kažimír (Smer-SD) bude musieť čoskoro riešiť novú dieru v rozpočte. „V obchode s emisiami sa blíži problém, aký bol v Európe v rokoch 2006 a 2007, keď sa ceny blížili k nule. Predpoklad, že štát predá povolenky za sedem eur za tonu, je veľmi optimistický. My odhadujeme, že cena by v porovnaní so súčasnou hodnotou povoleniek mohla ešte klesnúť,“ upozornil Ján Pravda zo spoločnosti Pravda Capital Trading, ktorá obchoduje s emisiami.

Povolenky si podniky nakupujú v rámci celoeurópskeho trhu a ich cenu určuje dopyt a ponuka. Európska komisia pridelila každému členskému štátu určitý objem povoleniek, ktoré krajiny vrátane Slovenska predávajú na burze.

Odborníci odhadujú, že bez zásahu Bruselu môže trhová cena klesnúť ešte výraznejšie. „Ponuka je obrovská a dopyt je malý. **Firmy** prestali nakupovať povolenky a nakupujú zrejme len špekulantí. Do pol roka by podľa našej analýzy mala klesnúť cena na jedno až dve eurá. Slovenská vláda preto zrejme bude musieť prehodnotiť svoj plán,“ tvrdí analytik Milan Hudák.

Brusel môže zasiahnuť

Obchod s emisiami by podľa plánu únie mal motivovať **firmy**, aby investovali do zelených **projektov** a modernizovali svoju výrobu tak, aby bola čo najšetrnejšia k životnému prostrediu. Veľké priemyselné podniky zatiaľ dostávajú výnimky, aby Brusel neohrozil hospodársky rast. Od začiatku tohto roka však už energetické podniky, ktoré patria k najväčším znečisťovateľom, stratili toto zvýhodnenie.

Momentálne je emisných povoleniek na trhu priveľa a firmy môžu kúpiť povolenie znečisťovať ovzdušie za priateľnú cenu. Ministri EÚ preto rokujú o znížení celkového objemu povoleniek na trhu o 900 miliónov ton, aby tak vytlačili cenu vyššie. Množstvo obchodovaných emisií by klesalo postupne. V tomto roku o 400 miliónov ton a v ďalších dvoch rokoch o zvyšných 500 miliónov. V roku 2013 by tak klesol celkový objem z 541 na 141 miliónov ton. Toto riešenie podporuje aj Slovensko.

Brusel má však zatiaľ k prijatiu takzvaného backloadingu - teda zníženiu objemu obchodovaných emisií - ďaleko. Poslanci výboru Európskeho parlamentu pre energetiku a priemysel totiž v nezáväznom hlasovaní návrh minulý štvrtok zamietli. Konečné slovo však bude mať v najbližších týždňoch europarlament.

Podľa odborníkov by zníženie objemu emisií bolo len dočasné riešenie. „Európska únia to môže krátkodobo ovplyvniť tým, že zníži objem emisných povoleniek o 900 miliónov ton, avšak ponuka prevyšuje dopyt omnoho viac, čiže to bude mať skôr krátkodobý účinok,“ poznamenal Pravda. Skeptický voči tomu, že cena by výrazne stúpla, je aj analytik Hudák.

Slovenské emisie v číslech

**Odhadovaný príjem
z predaja povoleniek EUA
v objeme 14 miliónov ton
v tomto roku:** 105 miliónov eur pri očakávanej priemernej cene 7,5 eura za tonu

Aktuálna trhová cena:
4 eurá za tonu

**Možný výpadok v rozpočte
(pri aktuálnych cenách):**
zhruba 50 miliónov eur